

Roczny raport podsumowujący działalność ekodoradców, w tym ocena ich pracy i postępów poczynionych w 2023 rok

Annual reports on the tasks and activities carried out by the Eco-managers, including the assessment of their work and progress made during the period covered by the report (Action E.2)

Projekt zintegrowany LIFE
„Śląskie. Przywracamy błękit”. Kompleksowa realizacja
Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego

LIFE20 IPE/PL/000007

LIFE-IP AQP-SILESIA-SKY

Województwo
Śląskie

Spis treści

1	Wstęp	2
2	Ekodoradcy	2
3	Dane źródłowe	5
3.1	Spotkania i wydarzenia	5
3.2	Porady udzielone mieszkańcom	6
3.3	Materiały edukacyjno – informacyjne	7
3.4	Wykorzystanie mediów	8
3.5	Przygotowanie wniosków do instytucji finansujących	9
3.6	Kontrole	10
4	Porównanie działań ekodoradców na przestrzeni lat 2022 i 2023.	11
4.1	Spotkania i wydarzenia	11
4.2	Porady udzielane mieszkańcom	12
4.3	Materiały edukacyjno- informacyjne	13
4.4	Wykorzystanie mediów	14
4.5	Przygotowanie wniosków	16
4.6	Kontrole	17
5	Podsumowanie Ankiety	19
6	Działania ekodoradców a wskaźniki projektu	23

1 Wstęp

W województwie śląskim od 1 stycznia 2022 r. realizowany jest projekt zintegrowany LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit”. Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego (LIFE20 IPE/PL/000007 - LIFE-IP AQP-SILESIA-SKY), który jest największym w Europie projektem dotyczącym ochrony powietrza, obejmującym swoim zasięgiem całe województwo śląskie tj. 167 gmin. Bierze w nim udział 89 współbeneficjentów, tj. 80 gmin i 4 związki subregionalne województwa śląskiego, Związek Międzygminny ds. ekologii w Żywcu oraz 4 partnerów merytorycznych (Instytut Technologii Paliw i Energii, Politechnika Śląska, Śląski Ogród Botaniczny Związek Stowarzyszeń oraz Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej TRITIA). Całkowita wartość projektu to: 16 515 020 euro (ok. 76 mln zł), w tym:

- środki LIFE (60%): 9 908 979 euro (ok. 45,6 mln zł)
- środki NFOŚiGW (35%): 5 780 243 euro (tj. 25 883 350 zł)
- łączny wkład własny wszystkich partnerów (5%): 825 798 euro (ok. 3,8 mln zł),
 - z czego wkład własny Województwa Śląskiego: 412 121 euro (ok. 1,9 mln zł).

Projekt będzie realizowany do 31 grudnia 2027 roku.

Województwo Śląskie pełni w projekcie rolę Beneficjenta Koordynującego.

2 Ekodoradcy

Jednym z działań projektu jest utworzenie na terenie województwa sieci ekodoradców. W gminach będących współbeneficjentami projektu działają ekodoradcy gminni, natomiast w gminach, które nie uczestniczą bezpośrednio w realizacji projektu (nie są współbeneficjentami) działania prowadzone są przez ekodoradców subregionalnych.

Do zadań ekodoradców należy przede wszystkim:

- wsparcie mieszkańców gminy w zakresie pozyskiwania dotacji do wymiany źródła ciepła i/lub podniesienia efektywności energetycznej budynku,
- fachowe doradztwo w zakresie wymiany źródła ciepła i podniesienia efektywności energetycznej budynku,
- prowadzenie szeroko definiowanej edukacji mieszkańców w zakresie poprawy jakości powietrza,
- inicjowanie działań i inwestycji służących poprawie jakości powietrza oraz ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych,
- pozyskiwanie zewnętrznego wsparcia finansowego dla gminy,
- aktywny udział w kontrolach palenisk pod kątem przestrzegania uchwały antysmogowej i zakazu spalania odpadów (nie dotyczy ekodoradców subregionalnych).

W 2023 roku w projekcie „Śląskie. Przywracamy błękit” zatrudnionych było łącznie 78 ekodoradców gminnych, 8 ekodoradców subregionalnych oraz 2 ekodoradców pracujących w Związku Międzygminnym ds. Ekologii w Żywcu.

Zestawienie ekodoradców wraz z ich wymiarem czasu pracy prezentuje poniższa tabela.

SUBREGION	EKODORADCA GMINNY/ SUBREGIONALNY	WYMIAR CZASU PRACY	GMINY***
Subregion centralny (51 partnerów)	Ekodoradcy gminni (brak 1 ekodoradcy, rezygnacja 5 gmin)	Pełny wymiar czasu pracy (1 etat) – 28 ekodoradców	Będzin, Bobrowniki, Bytom, Czeladź, Dąbrowa Górnicza, Gierałtowice, Gliwice, Kalety, Katowice, Knurów**, Koszęcin, Lubliniec, Mikołów, Orzesze, Piekary Śląskie, Pilchowice, Psary, Pszczyna*, Radzionków, Rudziniec*, Siewierz, Sosnowiec, Sońcówice, Tarnowskie Góry, Tychy, Woźniki, Zawiercie, Zbrostawice
		Niepełny wymiar czasu pracy (½ etatu) – 23 ekodoradców	Bieruń, Bojszowy, Boronów, Chorzów, Ciasna, Kochanowice, Kroczyce, Łaziska Górne, Miedźna*, Mierzęcice*, Ogrodzieniec, Ornontowice, Pawłowice*, Pawonków, Poręba, Pyskowice, Ruda Śląska, Świerklaniec, Tworóg, Wielowieś, Wiry, Zabrze, Żarnowiec
	Ekodoradca subregionalny	Pełny wymiar czasu pracy (1 etat) – 1 ekodoradca	Chełm Śląski, Goczałkowice-Zdrój, Herby, Imielin, Irządze, Jaworzno, Kobiór, Krupski Młyn, Łęczyny, Łazy, Miasteczko Śląskie, Mysłowice, Ożarówice, Pilica, Siemianowice Śląskie, Sławków, Suszec, Szczekociny, Świętochłowice, Toszek, Włodowice, Wojkowice
Subregion południowy (5 partnerów)	Ekodoradcy gminni	Pełny wymiar czasu pracy (1 etat) – 1 ekodoradca	Bielsko-Biała
		Niepełny wymiar czasu pracy (½ etatu) – 4 ekodoradców	Cieszyn, Skoczów, Ustroń, Wisła
	Ekodoradca subregionalny	Pełny wymiar czasu pracy (1 etat) – 3 ekodoradców	Bestwina, Brenna, Buczkowice, Chybie, Czechowice-Dziedzice, Czernichów, Dębowiec, Goleszów, Hażlach, Istebna, Jasienica, Jaworze, Kozy, Łękawica, Porąbka, Strumień, Szczyrk, Ślemień, Wilamowice, Wilkowice, Zebrzydowice
Subregion zachodni (17 partnerów)	Ekodoradcy gminni (brak 1 ekodoradcy)	Pełny wymiar czasu pracy (1 etat) – 12 ekodoradców	Godów, Gorzyce, Jastrzębie-Zdrój, Krzyżanowice, Nędza, Pietrowice Wielkie, Racibórz, Radlin, Rybnik, Rydułtowy, Wodzisław Śląski, Żory
		Niepełny wymiar czasu pracy (½ etatu) – 4 ekodoradców	Krzanowice, Lyski, Markłowice, Mszana, Świerklany
	Ekodoradca subregionalny	Pełny wymiar czasu pracy (1 etat) – 1 ekodoradca	Czerwiona-Leszczyny, Gaszowice, Jejkowice, Kornowac, Kuźnia Raciborska, Lubomia, Pszów, Rudnik
Subregion północny (7 partnerów)	Ekodoradcy gminni (rezygnacja 1 gminy)	Pełny wymiar czasu pracy	Częstochowa

		(1 etat) – 1 ekodoradca	
		Niepełny wymiar czasu pracy (½ etatu) – 6 ekodoradców	Kłobuck*, Kozięgłowy, Krzepice, Miedźno, Opatów, Poraj
	Ekodoradca subregionalny	Pełny wymiar czasu pracy (1 etat) – 3 ekodoradców	Błachownia, Dąbrowa Zielona, Janów, Kamienica Polska, Kłobuck, Kłomnice, Koniecpol, Konopiska, Kruszyna, Lelów, Lipie, Mstów, Mykanów, Myszków, Niegowa, Olsztyn, Panki, Poczesna, Popów, Przyrów, Przystajń, Starcza, Wręczyca Wielka, Żarki
ZMGE	Ekodoradcy ZMGE	Pełny wymiar czasu pracy (1 etat) – 1 ekodoradca, Niepełny wymiar czasu pracy (½ etatu) – 2 ekodoradców Zmiana w lipcu 2023 roku: Pełny wymiar czasu pracy (1 etat) – 2 ekodoradców	Gilowice, Jeleśnia, Koszarawa, Lipowa, Łodygowice, Milówka, Radziechowy- Wieprz, Rajcza, Świnna, Ujszoły, Węgierska Górka, Żywiec

* gminy, które złożyły pismo do Beneficjenta Koordynującego informujące o rezygnacji z udziału w projekcie

**gminy, które w 2023 roku nie zatrudniły ekodoradcy

***w przypadku ekodoradców subregionalnych oraz ekodoradców ZMGE wskazano gminy na terenie, których ekodoradcy prowadzą swoją działalność, przy czym gminy te nie są partnerami projektu

3 Dane źródłowe

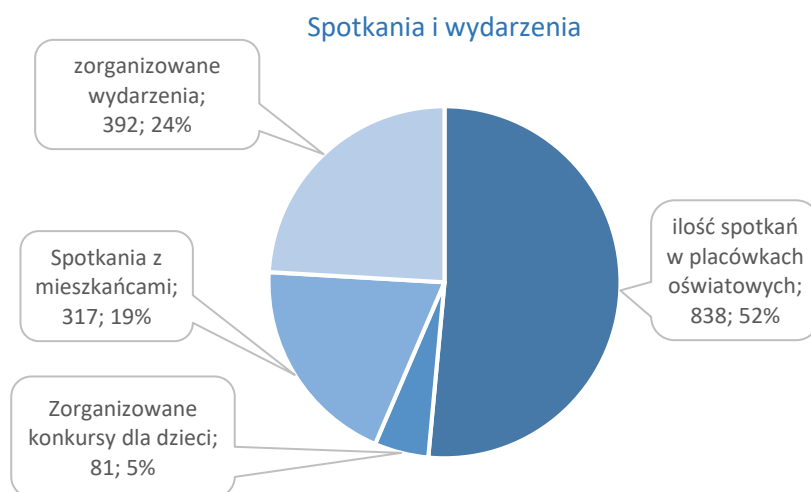
Wszyscy ekodoradcy zobowiązani są do sporządzania okresowych sprawozdań technicznych z przeprowadzonych działań. W niniejszym raporcie przedstawiono dane za 2023 rok, pochodzące z ww. sprawozdań ekodoradców. Ponadto, Beneficjent Koordynujący przeprowadził wśród ekodoradców ankietę, która miała na celu sprawdzenie poziomu ich satysfakcji z pracy oraz określenie trudności, z jakimi się mierzą (dalej Ankieta). Wyniki uzyskane z ww. ankiety uzupełniają dane pozyskane ze sprawozdań technicznych.

3.1 Spotkania i wydarzenia

Ekodoradcy podnoszą świadomość mieszkańców dotyczącą poprawy, jakości powietrza podczas organizowanych spotkań i wydarzeń, które odbywają się zarówno w placówkach oświatowych, jak i w miejscach publicznych (np. w bibliotekach, salach gminy, remizach, kościołach).

W trakcie ww. spotkań poruszają tematy związane m.in. z uchwałą antysmogową, wymianą nieefektywnych źródeł ciepła, zwiększeniem efektywności energetycznej budynku oraz możliwościami uzyskania dofinansowania na wspomniane cele.

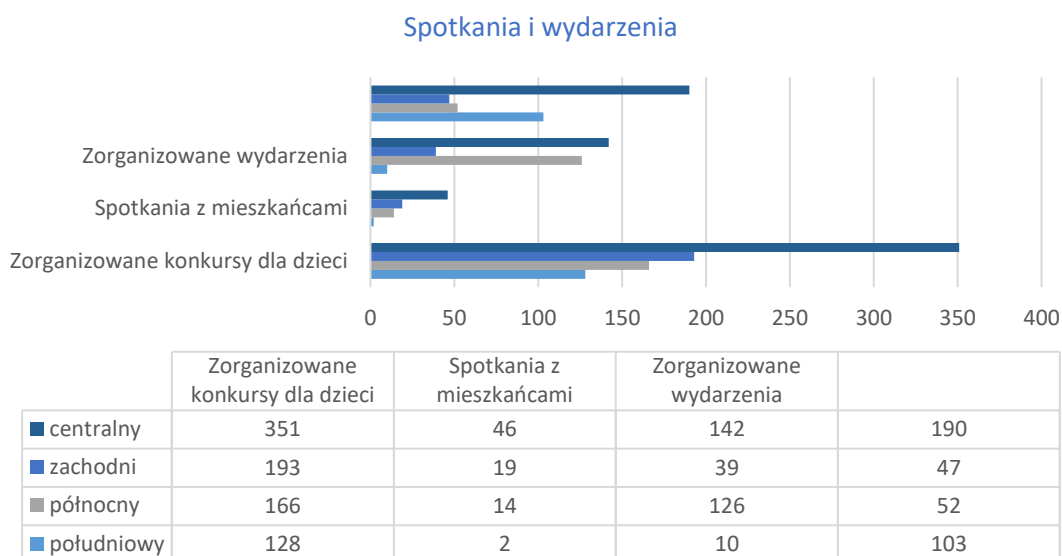
W 2023 roku na terenie województwa śląskiego ekodoradcy wspólnie zorganizowali 1 628 spotkań i wydarzeń, w których uczestniczyły łącznie 142 759 osoby.

Rysunek 3.1: Spotkania i wydarzenia organizowane przez ekodoradców w województwie śląskim w 2023 r.

W placówkach oświatowych odbyło się 838 spotkań, w których uczestniczyło łącznie 27 607 osób. Zorganizowano 81 konkursów dla dzieci, które zaangażowały 4 018 uczniów. W 317 spotkaniach z mieszkańcami brało udział 7 567 osób. Z kolei w 392 wydarzeniach wzięło udział aż 103 567 mieszkańców.

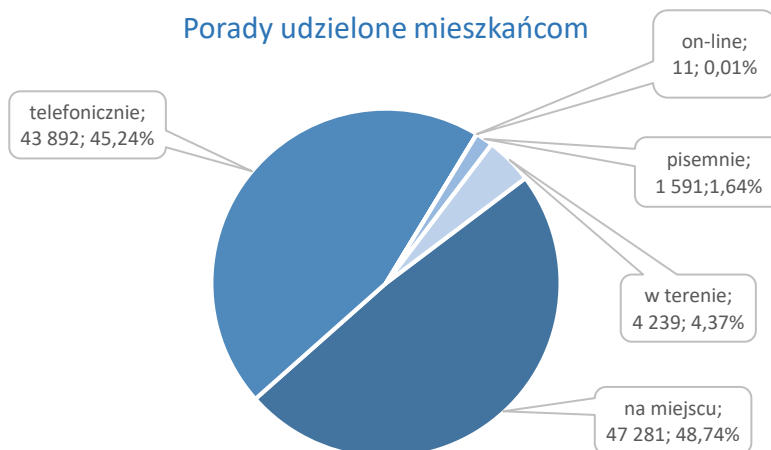
Liczbę spotkań i wydarzeń z podziałem na poszczególne subregiony prezentuje wykres i tabela poniżej.

Rysunek 3.2: Zorganizowane spotkania i wydarzenia w 2023 r. w poszczególnych subregionach

3.2 Porady udzielone mieszkańcom

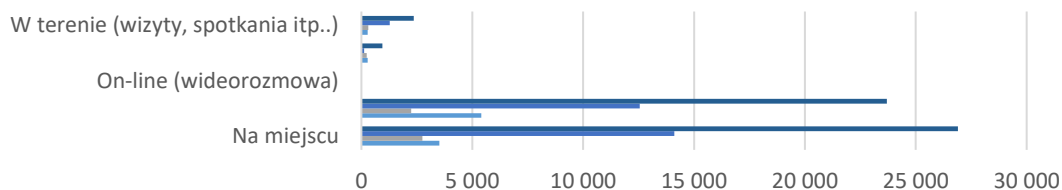
Ekodoradcy udzielili 97 014 porad indywidualnych dotyczących zagadnień związanych z poprawą jakości powietrza, zwiększeniem efektywności energetycznej oraz wymianą nieefektywnych źródeł ciepła. Najwięcej, bo aż 47 281 porad ekodoradcy udzielili w miejscu świadczenia pracy (w biurze). Ponad 40% wszystkich porad stanowiły porady telefoniczne (43 892). Ekodoradcy pracowali również w terenie, gdzie udzielili 4 239 porad. Z kolei najmniej porad odbyło się w formie pisemnej (1 591) oraz online (11).

Rysunek 3.3: Porady udzielane przez ekodoradców w województwie śląskim w 2023 r.

Liczbę porad z podziałem na poszczególne subregiony prezentuje wykres i tabela poniżej.

Porady i pomoc udzielona mieszkańcom z podziałem na subregiony

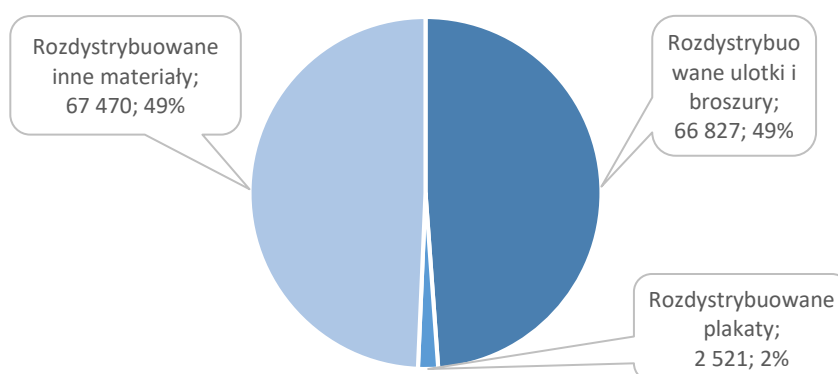
	Na miejscu	Telefonicznie	On-line (wideorozmowa)	Pisemnie lub mailowo	W terenie (wizyty, spotkania itp..)
■ centralny	26 907	23 695	8	941	2 367
■ zachodni	14 112	12 555	0	124	1 280
■ północny	2 746	2 240	3	246	311
■ południowy	3 516	5 402	0	280	281

Rysunek 3.4: Porady udzielone mieszkańcom w 2023 w poszczególnych subregionach

3.3 Materiały edukacyjno – informacyjne

Podczas swojej pracy, ekodoradcy rozdystrybuowali 135 076 materiałów edukacyjno informacyjnych, w tym: 66 827 ulotek i broszur informacyjnych, 2 521 plakatów, a także 67 470 inne materiały, takie jak np. doniczki z nasionami, zakładki do książek z nasionami, gadżety antystresowe (np. chmurki), kredki, koszulki, ekologiczne torby, pamięci przenośne oraz sadzonki roślin.

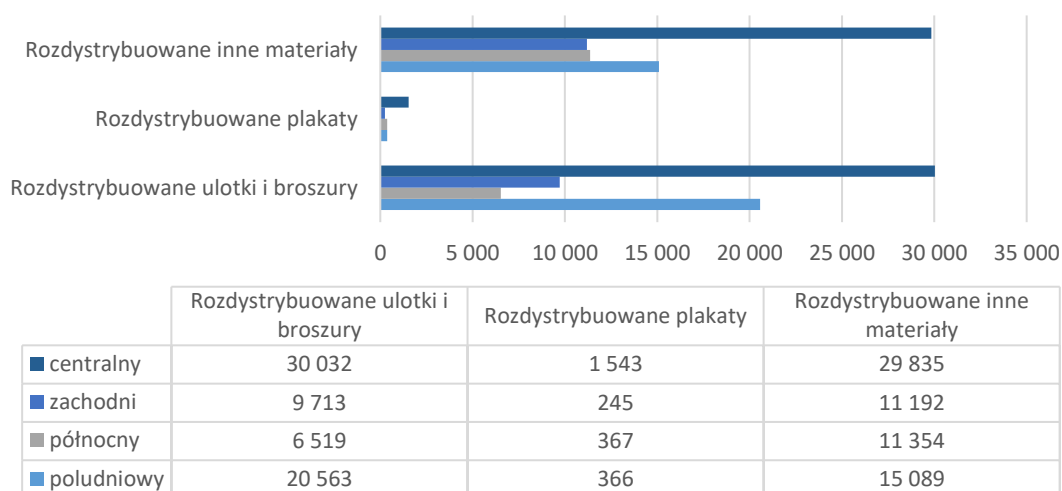
Materiały edukacyjno-informacyjne

Rysunek 3.5: Materiały edukacyjno- informacyjne rozdystrybuowane przez ekodoradców w województwie śląskim w 2023 r.

Liczbę rozdystrybuowanych materiałów edukacyjno – informacyjnych z podziałem na poszczególne subregiony prezentuje wykres i tabela poniżej.

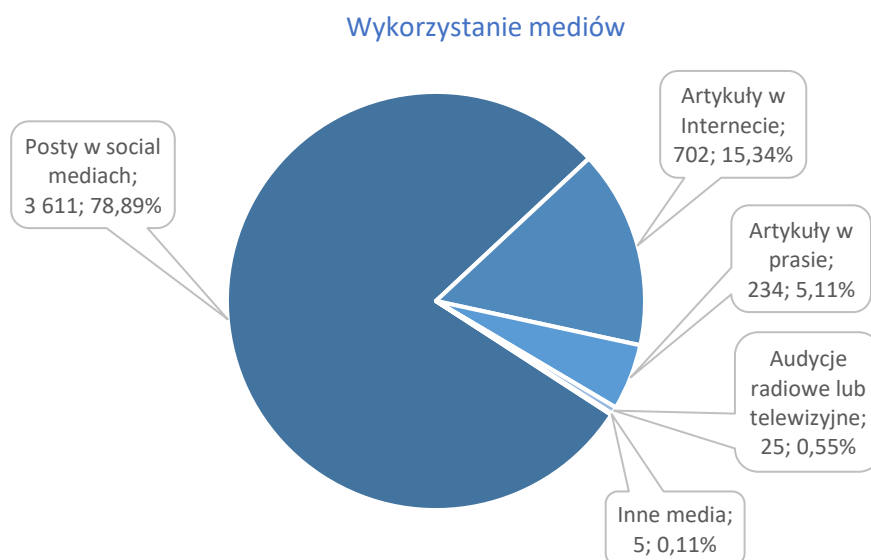
Materiały edukacyjno-informacyjne

Rysunek 3.6: Materiały edukacyjno- informacyjne rozdystrybuowane w 2023 r. w poszczególnych subregionach

3.4 Wykorzystanie mediów

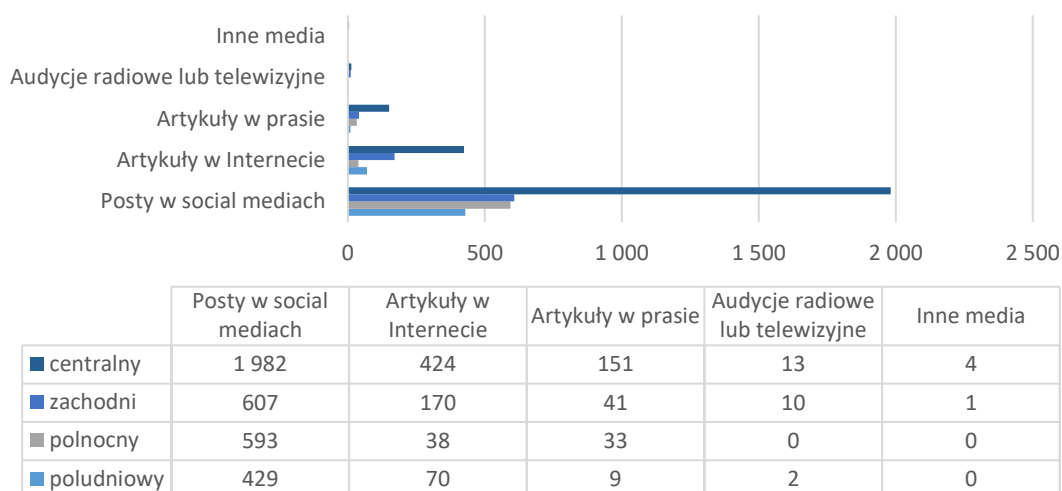
Ekodoradcy w swojej pracy chętnie wykorzystywali media (w sumie 4 577 razy). Opublikowali 3 611 postów, 702 artykuły w Internecie oraz 234 artykuły w prasie. Brali udział w 25 audycjach radiowych i telewizyjnych, a także 5 razy korzystali z innych mediów.

Rysunek 3.7: Wykorzystanie mediów przez ekodoradców w 2023 r. w województwie śląskim

Wykorzystanie mediów z podziałem na poszczególne subregiony prezentuje wykres i tabela poniżej.

Wykorzystanie mediów

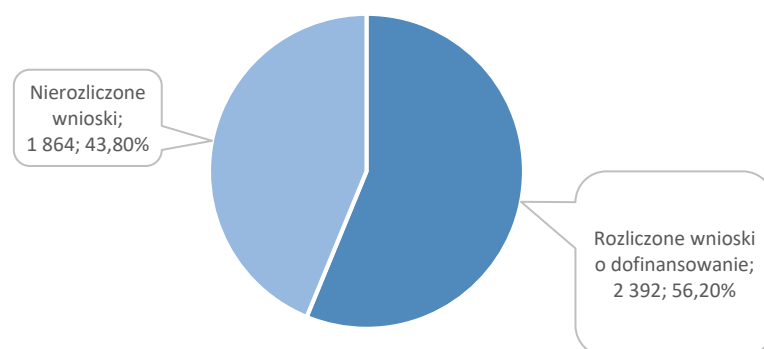

Rysunek 3.8: Wykorzystanie mediów w poszczególnych subregionach w 2023 r.

3.5 Przygotowanie wniosków do instytucji finansujących

Ekodoradcy w 2023 roku pomogli przygotować 4 256 wniosków do instytucji finansujących (na łączną kwotę 58 993 093,20 zł) oraz rozliczyli 2 392 wniosków (na łączną kwotę 20 487 600,62 zł).

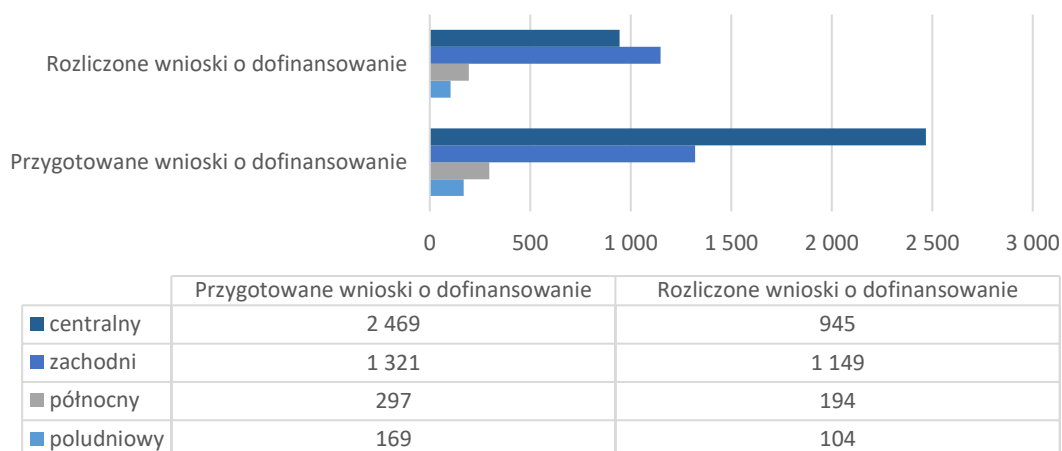
Przygotowanie wniosków o dofinansowanie do instytucji finansujących

Rysunek 3.9: Przygotowanie wniosków przez ekodoradców w województwie śląskim w 2023 r.

Liczbę przygotowanych i rozliczonych wniosków z podziałem na poszczególne subregiony prezentuje wykres i tabela poniżej.

Przygotowanie wniosków o dofinansowanie do instytucji finansujących z podziałem na subregiony

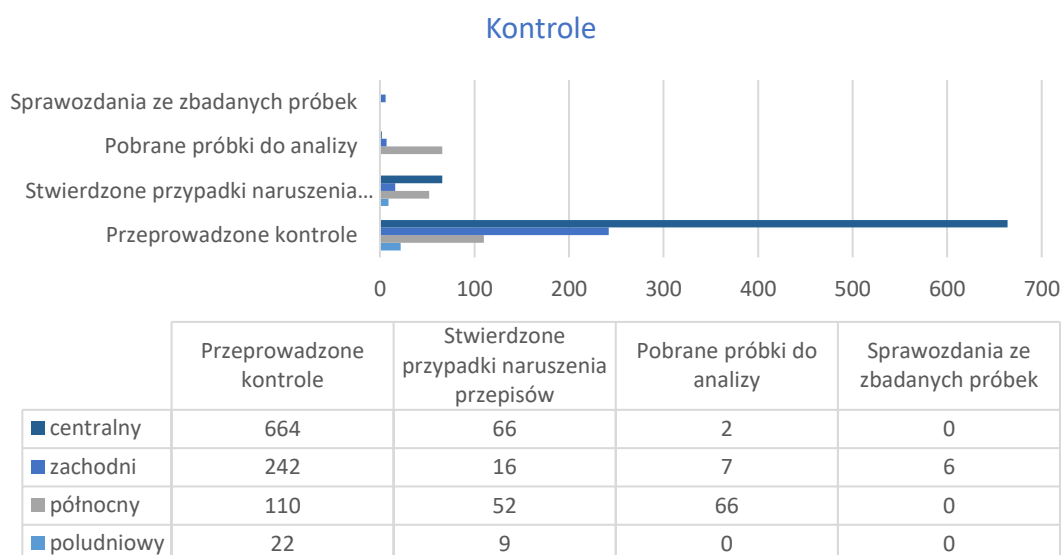

Rysunek 3.10: Przygotowanie wniosków w poszczególnych subregionach w 2023 r.

3.6 Kontrole

Ekodoradcy w ciągu 2023 roku przeprowadzili 1 038 kontroli palenisk i w 143 przypadkach stwierdzili naruszenie przepisów. Pobrano także 75 próbek, z badania których sporządzonych zostało 6 sprawozdań.

Liczbę przeprowadzonych kontroli z podziałem na poszczególne subregiony prezentuje wykres i tabela poniżej.

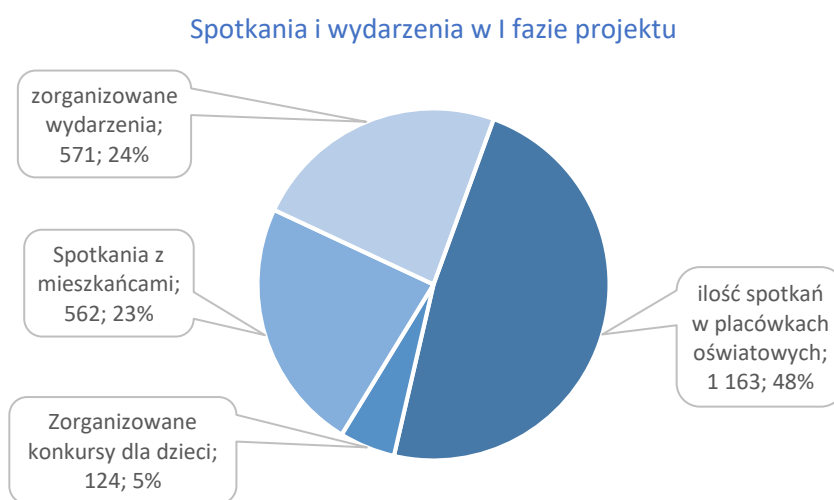
Rysunek 3.11: Kontrole przeprowadzone w poszczególnych subregionach w 2023 r..

4 Porównanie działań ekodoradców na przestrzeni lat 2022 i 2023.

4.1 Spotkania i wydarzenia

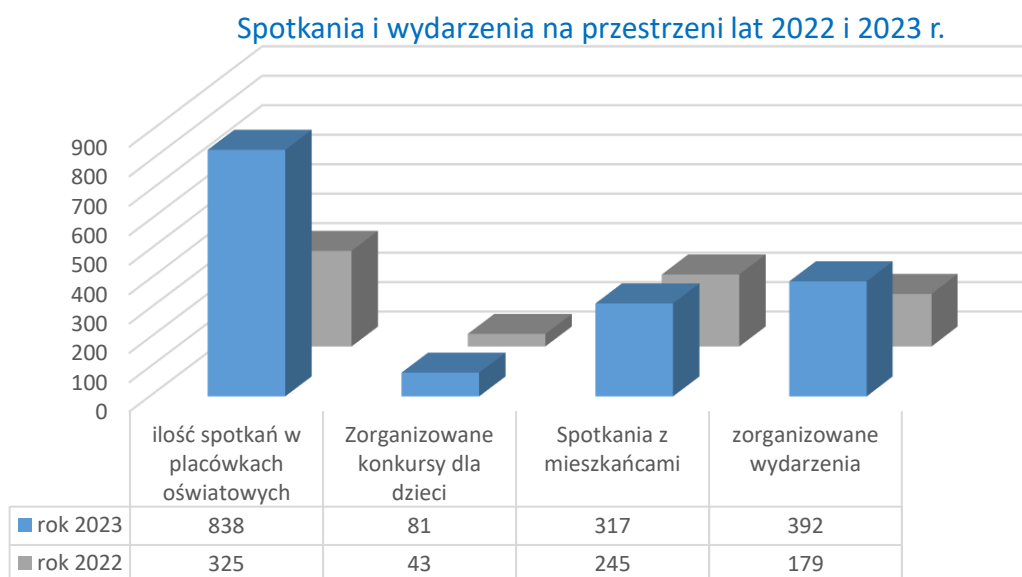
W ciągu pierwszej fazy projektu, ekodoradcy wykazywali się dużą aktywnością w zakresie organizacji spotkań i wydarzeń, mających na celu podnoszenie świadomości społecznej mieszkańców województwa śląskiego.

W ciągu dwóch lat łącznie ekodoradcy zorganizowali 1 163 spotkania w placówkach oświatowych, w których uczestniczyło 37 221 osób oraz 124 konkursy dla dzieci, w których udział wzięło 5 192 uczestników. Ekodoradcy zorganizowali również 562 spotkania z mieszkańcami dla 14 167 osób oraz 571 wydarzeń, w których uczestniczyło 169 009 mieszkańców. Łącznie ekodoradcy dzięki organizacji różnych wydarzeń (w sumie 2 420) dotarli do 225 589 mieszkańców województwa śląskiego.

Rysunek 4.1: Spotkania i wydarzenia organizowane w 2022 i w 2023 roku.

W ciągu drugiego roku trwania projektu odbyło się o ponad dwa razy więcej spotkań w placówkach oświatowych. Ekodoradcy zorganizowali dwa razy więcej wydarzeń w stosunku do roku poprzedniego, a także o 38 więcej konkursów dla dzieci niż w roku 2022. Wzrosła także liczba zorganizowanych spotkań z mieszkańcami.

Rysunek 4.2: Porównanie spotkań zorganizowanych przez ekodoradców w 2022 r. oraz w 2023 r.

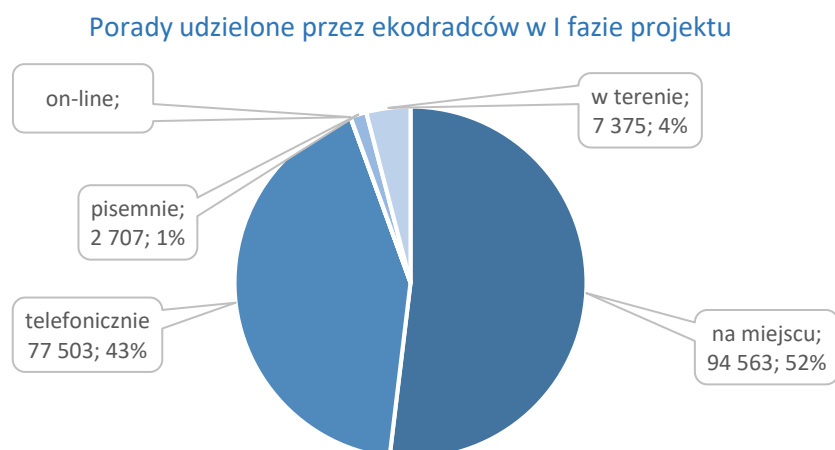
Należy podkreślić, iż wszystkie wydarzenia przeprowadzane z udziałem ekodoradców projektowych cieszyły się dużą popularnością. Uwagę zwraca znacznie większa rozpoznawalność, a tym samym duże zainteresowanie projektem wśród mieszkańców.

Podsumowując, w 2023 r. ekodoradcom w trakcie wydarzeń gminnych oraz spotkań w placówkach oświatowych, udało się dotrzeć do aż 142 tys. osób, podczas gdy w pierwszym roku trwania projektu objęli swym zasięgiem 77 tys. osób. Stąd też, w ciągu pierwszej fazy, ponad 200 tys. osób uczestniczyło w wydarzeniach prośrodowiskowych organizowanych przez ekodoradców projektowych.

4.2 Porady udzielane mieszkańcom

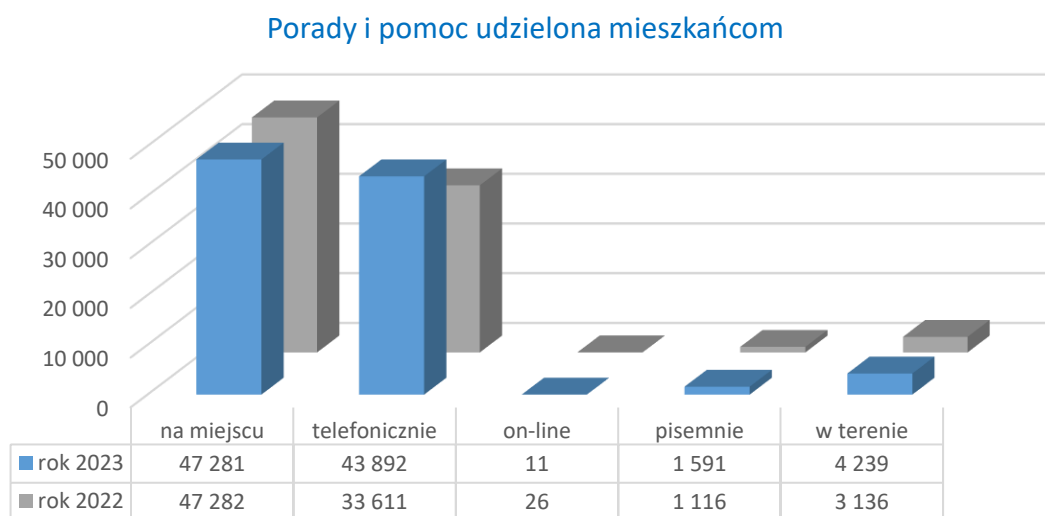
Duże znaczenie w zakresie implementacji projektu mają porady i pomoc udzielana mieszkańcom, które poprzez realizowane inwestycje przekładają się na realną zmianę w jakości powietrza w województwie.

Na przestrzeni dwóch lat łącznie ekodoradcy udzielili 182 185 porad. Najwięcej porad ekodoradcy udzielali w miejscu swojej pracy tj. 94 563. Dużą popularnością cieszyły się także porady telefoniczne, ich liczba wyniosła 77 503. Ekodoradcy udzielili także 7 375 porad w terenie 2 707 porad pisemnie oraz 37 porad on- line.

Rysunek 4.4: Porady udzielane przez ekodoradców w latach 2022 i 2023 w województwie śląskim.

W 2022 r. Ekodoradcy udzielili 47 282 porad na miejscu, natomiast w 2023 było ich 47 281. W 2023 roku odbyło się o ponad 10 tysięcy więcej porad telefonicznych niż w roku 2022. W stosunku do 2022 roku o 17 zmalała ilość porad udzielanych on-line. Wzrosła natomiast zarówno ilość porad udzielanych pisemnie lub mailowo z 1 116 (w 2022 r.) do 1 591 (w 2023 r.), jak również ilość porad udzielanych przez ekodoradców w terenie z 3 136 (w 2022 r.) do 4 239 (w 2023 r.).

Rysunek 4.3: Porady udzielane mieszkańcom w latach 2022 i 2023 roku w województwie śląskim

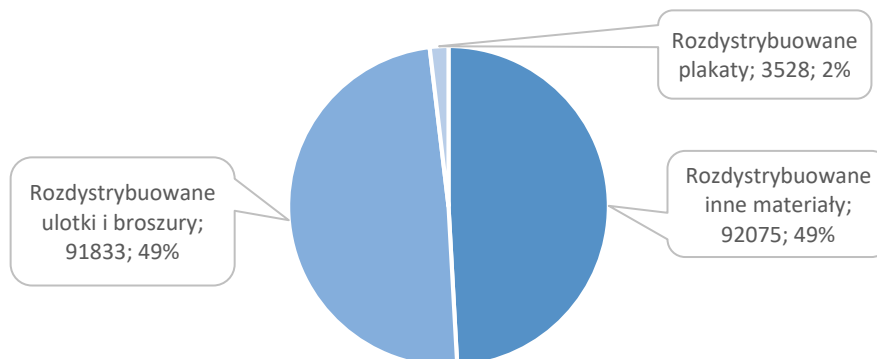
4.3 Materiały edukacyjno- informacyjne

Istotne znaczenie dla podnoszenia świadomości społecznej mieszkańców, a także prowadzenia ukierunkowanej kampanii edukacyjno-informacyjnej w zakresie terminów i możliwości wymiany niskosprawnych kotłów w sektorze komunalno-bytowym, ma dystrybucja odpowiednich nośników informacji.

W przeciągu dwóch lat trwania projektu ekodoradcy rozdysponowali w sumie 187 419 sztuk materiałów promocyjnych, w tym 91 833 ulotek, 3 528 plakatów oraz 92 075 innych materiałów np.:

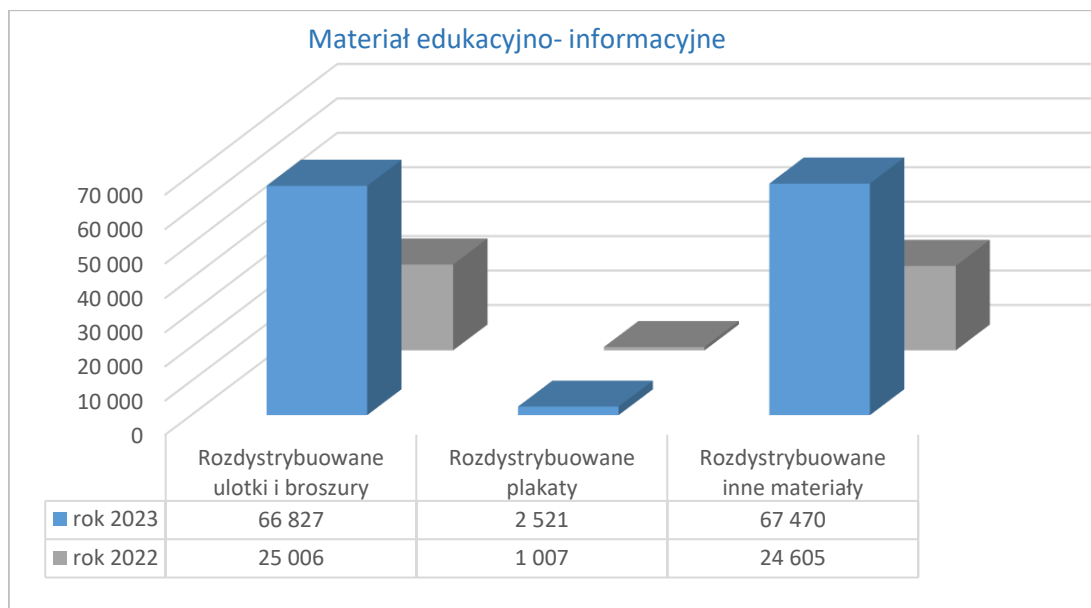
długopisy z nasionkami, kolorowanki, breloczki, łąmigłówki z segregacją odpadów, torby bawełniane.

Materiały edukacyjno-informacyjne rozdystrybuowane przez ekodoradców I fazy projektu

Rysunek 4.6: Materiały rozdystrybuowane przez ekodoradców w latach 2022 i 2023 w województwie śląskim.

W 2023 r. rozdystrybuowano ponad dwa razy więcej ulotek i broszur niż w roku 2022. Ponad dwukrotnie wzrosła także liczba rozdystrybuowanych plakatów. Trzykrotnie wzrosła natomiast liczba rozdystrybuowanych innych.

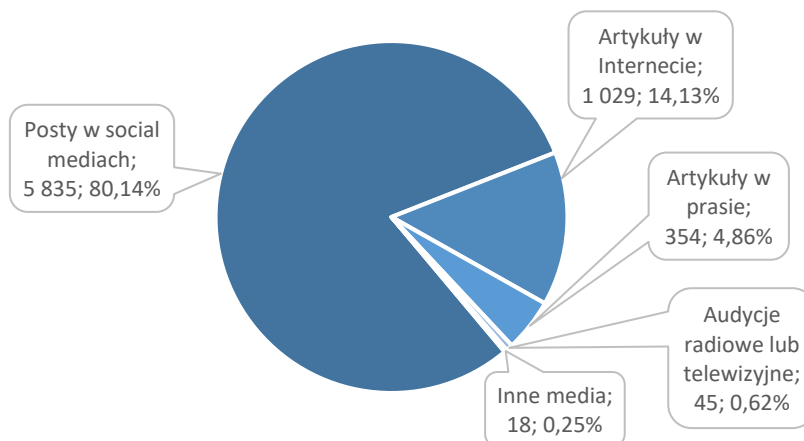
Rysunek 4.5: Porównanie wykorzystania materiałów edukacyjno- informacyjnych w latach 2022 i 2023 roku w województwie śląskim

4.4 Wykorzystanie mediów

Prócz organizacji i współorganizacji spotkań i wydarzeń, a tym samym skupiania się na bezpośrednim kontakcie z mieszkańcami województwa, ekodoradcy wykazywali się dużą aktywnością poprzez promowanie praktyk prośrodowiskowych w tradycyjnych i tzw. nowych mediach.

W przeciągu pierwszej fazy ekodoradcy korzystali z różnych źródeł promocji projektu aż 7 281 razy. Opublikowali 5 835 postów w social mediach, 1 029 artykułów w Internecie oraz 354 w prasie. Uczestniczyli w 45 audycjach radiowych lub telewizyjnych oraz 18 razy korzystali z Innych mediów.

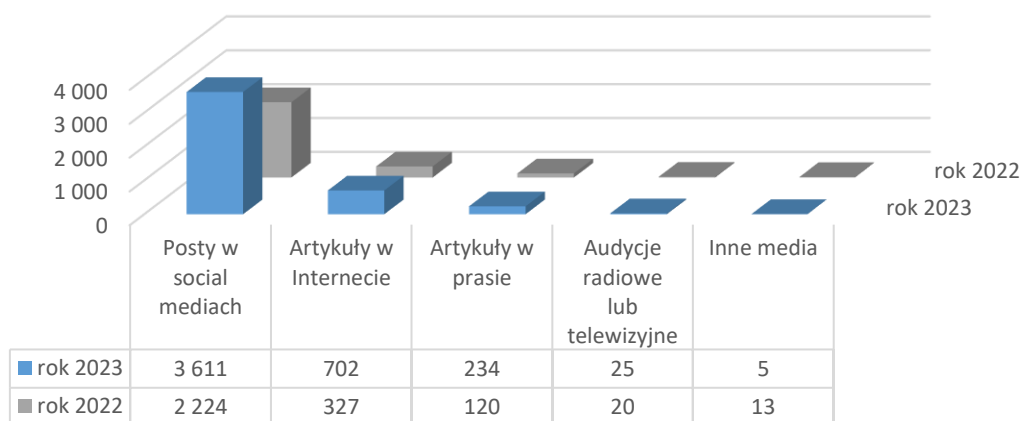
Wykorzystanie mediów w I fazie przez ekodoradców

Rysunek 4.8: Wykorzystanie mediów przez ekodoradców w latach 2022 i 2023 w województwie śląskim

W 2023 roku ekodoradcy zamieścili o ponad 1000 więcej postów w social mediach niż w roku 2022. Dwukrotnie wzrosła liczba opublikowanych artykułów w internecie oraz artykułów w prasie. W 2023 r. wzrosła także liczba audycji radiowych lub telewizyjnych, w których ekodoradcy brali udział. W drugim roku działalności ekodoradców mniejszą popularnością cieszyło się wykorzystanie innych mediów.

Wykorzystanie mediów na przestrzeni lat 2022 i 2023 r.

Rysunek 4.7: Porównanie wykorzystania mediów w latach 2022 i 2023 w województwie śląskim.

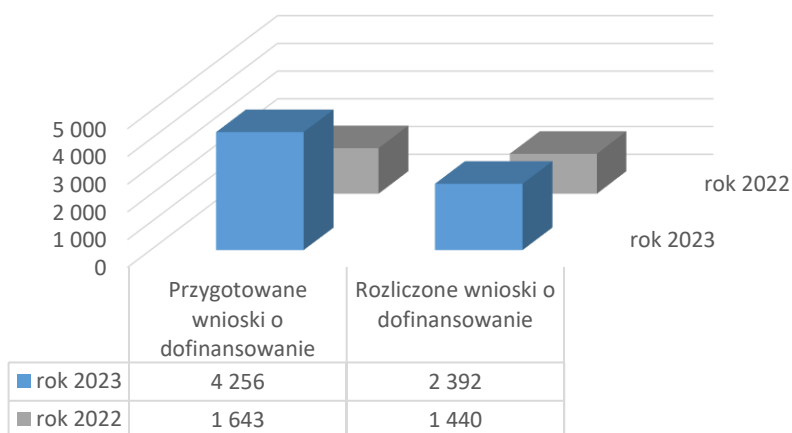
4.5 Przygotowanie wniosków

Sprawną realizacją projektu to także obsługa przez ekodoradców programów dotacyjnych oraz wsparcie w pozyskiwaniu dotacji dla mieszkańców, gmin oraz innych instytucji. Dzięki tym działaniom wymianie podlegają przestarzałe urządzenia grzewcze na nowe, spełniające normy. Wspierana jest także technologia OZE poprzez wykorzystanie m.in. paneli fotowoltaicznych, co z kolei znacząco wpływa na dostosowanie budynków do założeń nisko- i zeroemisyjności.

W trakcie trwania pierwszej fazy projektu ekodoradcy wspierali mieszkańców przy przygotowaniu 5 899 wniosków na łączną kwotę 70 486 712,96 zł oraz rozliczyli 3 832 wnioski na łączną kwotę 32 658 306,78.

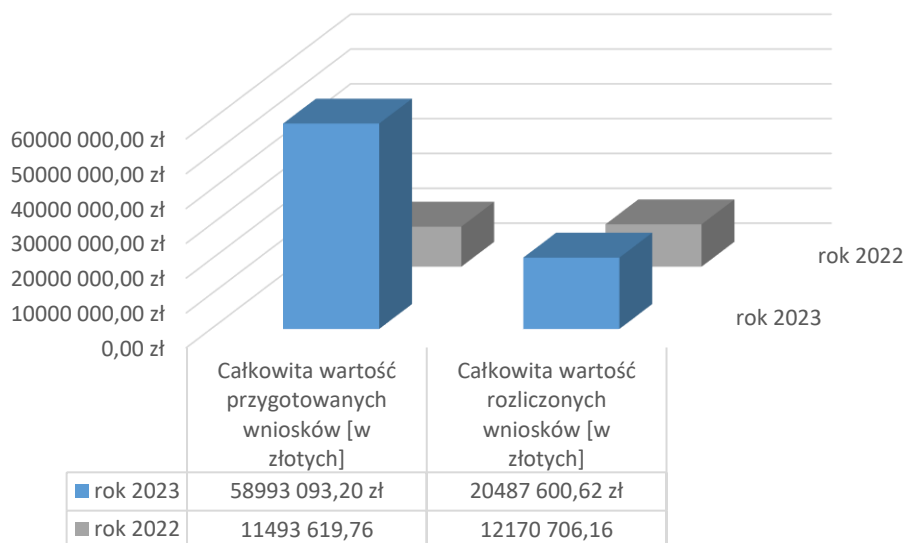
W porównaniu do roku 2022, w roku 2023 ponad dwukrotnie wzrosła liczba wniosków przygotowanych przy wsparciu ekodoradców, a także wniosków rozliczonych przez ekodoradców.

Przygotowanie wniosków o dofinansowanie do instytucji finansujących w latach 2022 i 2023 (ilość przygotowanych i rozliczonych wniosków)

Rysunek 4.9: Porównanie przygotowanych wniosków w latach 2022 i 2023 roku w województwie śląskim

Przygotowanie wniosków o dofinansowanie do instytucji finansujących w latach 2022 i 2023 (ilość przygotowanych i rozliczonych wniosków)

Rysunek 4.10: Porównanie kwotowe przygotowanych i rozliczonych wniosków w latach 2022 i 2023 w województwie śląskim.

4.6 Kontrole

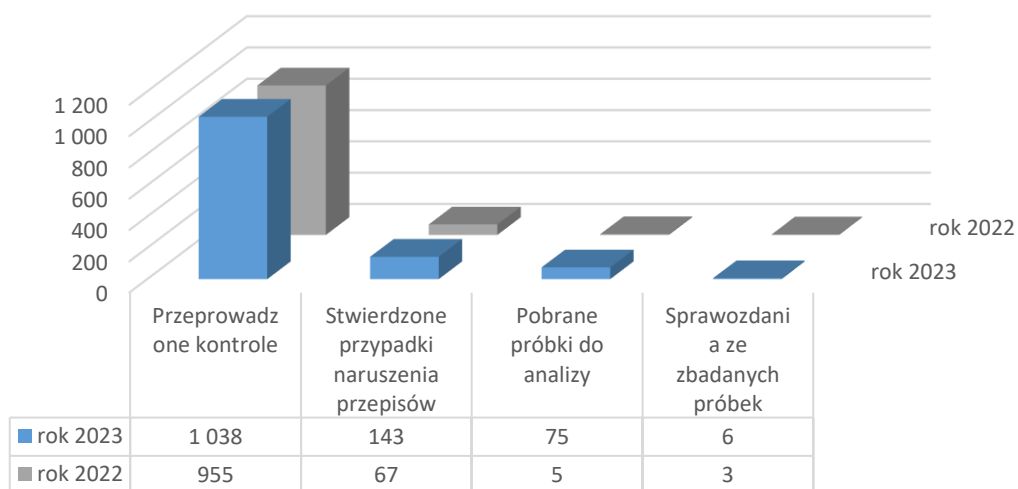
W pracy ekodoradców niezwykle istotne zadanie stanowi także kontrola spalania i współspalania odpadów w sektorze komunalno-bytowym. Działanie to daje możliwość bezpośredniego dotarcia do mieszkańców, którzy nie stosują się do zapisów uchwały antysmogowej oraz Programu ochrony powietrza.

W czasie trwania pierwszej fazy projektu ekodoradcy przeprowadzili łącznie 1993 kontrole i stwierdzili 210 przypadków naruszenia przepisów. Łącznie pobrano 80 próbek z których badania sporządzono 9 sprawozdań.

Zarówno w roku 2022 jak i roku 2023 liczba przeprowadzonych kontroli utrzymywał się w okolicach 1000. W roku 2023 stwierdzono natomiast ponad 2 razy więcej przypadków naruszenia przepisów.

Zdecydowany wzrost odnotowano natomiast w ilości pobranych próbek – w roku 2022 pobrano tylko 5 próbek, a w 2023 roku aż 75.

Kontrole

Rysunek 4.11: Porównanie kontroli przeprowadzonych przez ekodoradców w 2022 i 2023 w województwie śląskim.

5 Podsumowanie Ankiety

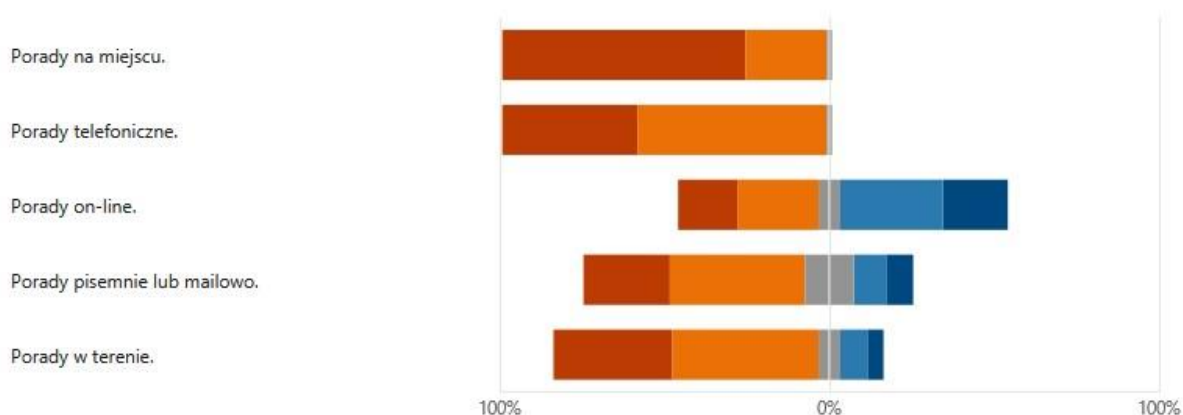
Beneficjent Koordynujący zdecydował o przeprowadzeniu wśród ekodoradców ankiety, która miała na celu sprawdzenie poziomu ich satysfakcji z pracy oraz określenie trudności, z jakimi się mierzą. Jej wyniki stanowią uzupełnienie danych zebranych ze sprawozdań technicznych.

W corocznie przeprowadzonej ankiecie w 2023 wzięło udział 61 ekodoradców. Na jej podstawie można wyciągnąć następujące wnioski:

- Ekodoradcy wskazali porady na miejscu jako ulubiony sposób kontaktowania się z mieszkańcami. Na drugim miejscu znalazły się porady telefoniczne, następnie w kolejności w terenie i pisemnie lub mailowo. Z kolei najmniejszym zainteresowaniem cieszyły się porady on-line.
- Ekodoradcy wskazali natomiast porady telefoniczne jako najczęściej wybierany przez mieszkańców sposób komunikowania się.

Oceń przydatność formy kontaktu z mieszkańcami w swojej pracy ekodoradcy						
	Rodzaj porad					
		Na miejscu	Telefoniczne	On-line	Pisemnie lub mailowo	W terenie
 Bardzo dobrze, jest to moja ulubiona forma kontaktu		73,8%	41,0%	18,0%	26,2%	36,1%
 Dobrze, w ten sposób najchętniej kontaktują się mieszkańcy		24,6%	57,4%	24,6%	41,0%	44,3%
 Źle, kilka razy próbowałem/-am, ale nie uzyskałem oczekiwanych rezultatów		1,6%	1,6%	6,6%	14,8%	6,6%
 Nie korzystam, nie widzę powodu do tej formy kontaktu		-	-	31,1%	9,8%	8,2%
 Nigdy nie próbowałem/-am		-	-	19,7%	8,2%	4,9%

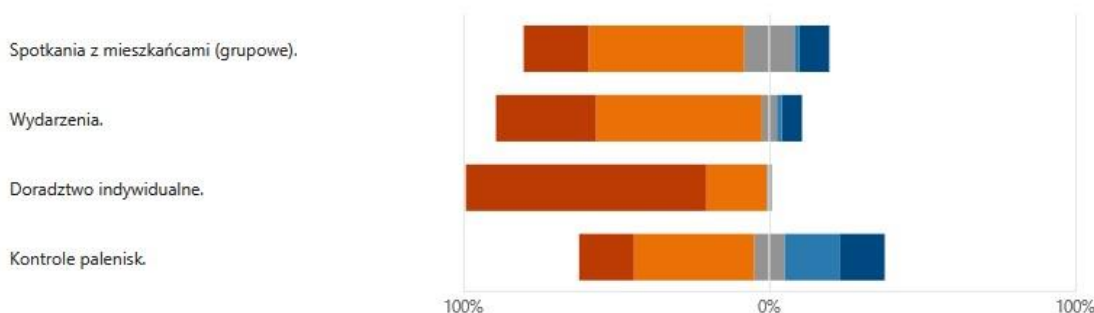
- Bardzo dobrze, jest to moja ulubiona forma kontaktu. ■ Dobrze, w ten sposób najchętniej kontaktują się mieszkańcy.
- Źle, kilka razy próbowałem/am, ale nie uzyskałem/am oczekiwanych rezultatów.
- Nie korzystam, nie widzę powodu tej formy kontaktu. ■ Nigdy nie próbowałem.

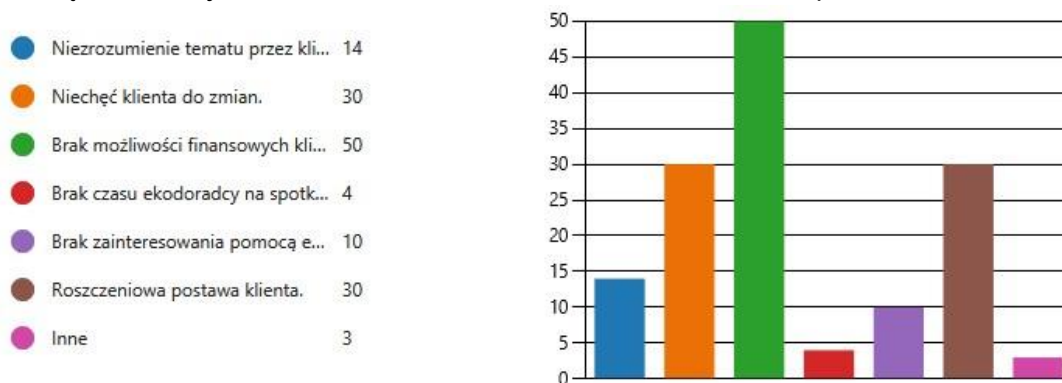
- Najchętniej wybieraną formą kontaktu z mieszkańcami jest doradztwo indywidualne – za nim opowiedziało się 78,3% ankietowanych.

	Forma kontaktu			
	Spotkania z mieszkańcami (grupowe)	Wydarzenia	Doradztwo indywidualne	Kontrola palenisk
■ Tak, to moja ulubiona forma kontaktu	21,3%	31,8%	78,7%	18,0%
■ Czasami korzystam z takich rozwiązań	50,8%	54,1%	19,7%	39,3%
■ Próbowałem/am, ale nie przynosi oczekiwanych efektów	16,4%	1,6%	1,6%	9,8%
■ Jestem chętny/na, ale nie posiadam warunków na takie spotkanie	1,6%	1,6%	-	18,0%
■ Nie interesuje mnie tak forma, nie czuje się na siłach je prowadzić	9,8%	6,6%	-	14,8%

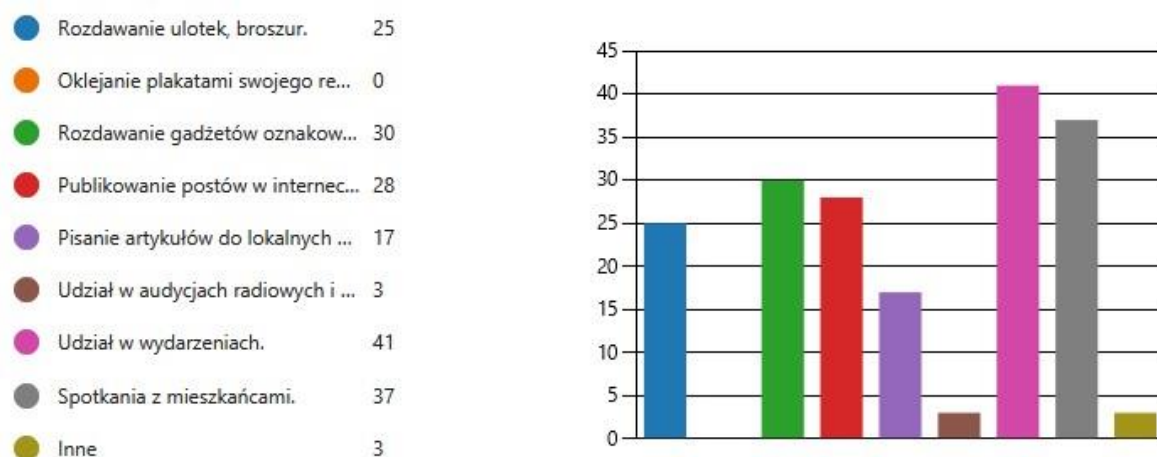
- Tak to moja ulubiona forma kontaktu
- Czasami korzystam z takich rozwiązań
- Próbowałem/am, ale nie przynosi oczekiwanych efektów
- Jestem chętny/na, ale nie posiadam warunków na takie spotkanie
- Nie interesuje mnie taka forma, nie czuje się na siłach je prowadzić

- Największym problemem dla ekodoradców z jakim spotykają się w swojej pracy jest brak możliwości finansowych osób, które miałyby dokonać wymiany źródła ciepła – uważa tak 50 na 61 ankietowanych. Zdaniem ekodoradców, równie istotnym powodem (30 na 61 ankietowanych), który powstrzymuje mieszkańców przed wymianą źródła ciepła jest ogólna niechęć osób do jakichkolwiek zmian oraz na równi roszczeniowa postawa klienta.

- Ekodoradcy uważają, że najbardziej skuteczną formą działań edukacyjno-informacyjnych jest udział w wydarzeniach (41 na 61 ankietowanych), niewiele mniejsze znaczenie mają spotkania z mieszkańcami (37 na 61 ankietowanych) przy czym równie duże znaczenie w ich pracy odgrywa rozdawanie gadżetów oznakowanych logo oraz publikowanie postów.

Głównymi niedogodnościami wymienianymi przez ekodoradców, jest zbyt duża ilość obowiązków.

	 Duży problem	 Miewam sporadyczne problemy	 Nie ma takiego problemu	 Nie ma znaczenia w mojej pracy
Brak przekonania do swoich działań	1,6%	34,4%	60,7%	3,3%
Zbyt duża ilość obowiązków	23,0%	44,3%	44,3%	-
Brak wsparcia ze strony przełożonego	13,1%	19,7%	62,3%	4,9%
Brak pomysłów na realizację zadań	4,9%	42,6%	50,8%	1,6
Brak materiałów merytorycznych	1,6%	52,5%	52,5%	1,6%
Brak funduszy	16,4%	32,8%	50,8%	-

6 Działania ekodoradców a wskaźniki projektu

W czasie pierwszej fazy trwania projektu ekodoradcy prowadzili wiele zadań, które mają zwiększyć świadomość mieszkańców i poprawić stan powietrza w województwie śląskim. Wśród nich znalazły się działania, które określone są jako kluczowe wskaźniki projektu konieczne do osiągnięcia.

Podsumowując działalność ekodoradców w odniesieniu do wskaźników projektu, należy zauważyć, że zaledwie po pierwszej fazie, wartość procentowa założonych wartości w wielu przypadkach przekroczyła już 40%. Uwidacznia to zaangażowanie ekodoradców, a także znaczne podniesienie ich kompetencji, również przy wsparciu merytorycznym innych współbeneficjentów projektu (m.in. Politechniki Śląskiej, Instytutu Technologii Paliw i Energii).

W poniższej tabeli przedstawione zostały osiągnięte wyniki po roku trwania projektu wraz z pokazaniem zakładanych wskaźników po 6 latach trwania projektu oraz zestawienie procentowe.

Wskaźniki projektowe	Zakładane osiągnięcia wskaźnikowe po 6 latach trwania projektu	Osiągnięte wskaźniki po roku trwania projektu	Osiągnięte wskaźniki po drugim roku trwania projektu	Osiągnięte wskaźniki po dwóch lata trwaniach projektu	Procentowy wskaźnik osiągnięty po dwóch latach trwania projektu
Działania edukacyjne związane z ochroną powietrza, prowadzone przez ekodoradców	3 744	792	1 628	2 420	64,67%
Przeprowadzenie kontroli palenisk	4 392	955	1 038	1 993	45,38%
Liczba osób, u której podniesiono świadomość społeczną odnośnie działań prośrodowiskowych	1 123 000	-*1	-*	407 079	36,23%
Szkolne Zespoły Antysmogowe	80	-*	-*	38	47,50%

Warto podkreślić, iż obydwa przedstawione wskaźnik osiągnęły połowę zakładanych na czas trwania projektu rezultatów, co świadczy o wysokim poziomie ich realizacji uwzględniając zakładany czas trwania projektu.

* analizowane były dane wyłącznie za 1 fazę projektu (tj. rok 2022 i 2023 łącznie).